

განმარტებითი ბარათი

დაბა მანგლისის 3 ქუჩის კანალიზაციის პროექტის დამუშავების საფუძველს წარმოადგენს თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგეობის ტექნიკური დავალება.

პროექტის შემადგენლობა:

ტომი 1. განმარტებითი ბარათი;

ტომი 2. ნახაზები;

ტომი 3. სახარჯთაღრიცხვო გაანგარიშება (კონფიდენციალური);

ტომი 4. სამშენებლო მოცულობები.

არსებული მდგომარეობის მოკლე დახასიათება

დაბა მანგლისი ადმინისტრაციულად მიეკუთვნება თეთრიწყაროს რაიონს. თბილისიდან მდებარეობს – კმ მანძილზე, ზღვის დონიდან 1195 მ.

დაბა მანგლისი წარმოადგენს ადგილობრივი მნიშვნელობის კურორტს. ზომიერი ნოტიო ჰავაა. იცის ზომიერად ცივი ზამთარი და ხანგრძლივად გრილი ზაფხული. საშუალო წლიური ტემპერატურაა $+7.9^{\circ}\text{C}$. იანვრის საშუალო ტემპერატურა - -2.4°C , ივლისის $+18.6^{\circ}\text{C}$, აბსოლუტური მინიმუმი - 28°C , აბსოლუტური მაქსიმუმი $+35^{\circ}\text{C}$. ნალექები 777 მმ წელიწადში. წარმოებები დაბა მანგლისში არ არის. მოსახლეობა ძირითადად დაკავებულია სოფლის მეურნეობით.

დაბა მანგლისში ორგანიზებული კანალიზაციის ქსელი არ არსებობს, ამიტომ შეველა ფერადური წყალი გაუწმენდავად ჩაედინება უახლოეს სევებში და მდინარე ალგეთში.

ტექნიკური დავალებით მოცემულია, რომ დაპროექტდეს 3 ქუჩის კანალიზაციის ქსელი თავისი გამწმენდებით, რისთვისაც გამოყოფილი იქნა 3 ტერიტორია ქუჩების ბოლოში, ყველაზე დაბალ ადგილებში. ეს ქუჩებია: სტალინის ქუჩა, ძირითადი მოსახლეობა 300 კაცი, სეზონურად კი იზრდება 600 კაცამდე. დემეტრაშვილის ქუჩა 65 კაცი, სეზონურად იზრდება 200 კაცამდე. თამარ მეფის ქუჩა, 104 კაცი, სეზონურად იზრდება 300 კაცამდე.

ჩამდინარე წყლის ხარჯები ქუჩების მიხედვით შეადგენს, თანახმად СНиП 2.04.03 – 85-ისა კ. 2.1-ისა კანალიზაციის ხარჯები იანგარიშება СНиП 2.04.02-84-ის წყლის ხარჯების მიხედვით. აქედან გამომდინარე, ჩამდინარე წყლის ხარჯები შეადგენს:

სტალინის ქუჩა	ძირითადი	300X150/1000-45 მ ³ /დღ.ღ.
სეზონურად		600X150/1000=90/მ ³ / დღ.ღ.
დემეტრაშვილის ქუჩა	ძირითადი	65X150/1000=9,75 მ ³ / დღ.ღ.
სეზონურად		200X150/1000=30 მ ³ /დღ.ღ.
თამარ მეფის ქუჩა	ძირითადი	104X150/1000=15,6 მ ³ / დღ.ღ
სეზონურად		200X150/1000=30 მ ³ /დღ.ღ.

ხვედრითი და საუბნო საანგარიშო ხარჯები მოყვანილია განმარტებით ბარათში.

პროექტი ითვალისწინებს ქუჩების კოლექტორების და გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობას.

გეგმარდება 4 კანალიზაციის კოლექტორის მშენებლობა, რადგან სტალინის ქუჩა კუზინებრი ქუჩაა, ის იყოფა 2 ნაწილად. 1 არის უშუალოდ სტალინის ქუჩის კოლექტორი, ხოლო მეორე ნაწილი გაერთიანებულია დემეტრაშვილის ქუჩის კოლექტორთან ერთად.

კოლექტორების საერთო სიგრძე შეადგენს 3493 მეტრს.

კოლექტორებზე ყველა მოხვევის, ქანობის შეცვლის, მიერთების ადგილას გეგმარდება სათვალივალო ჭები ანაკრები რკინა-ბეტონის ელემენტებისაგან, დიამეტრით 1000 მმ და 1500 მმ-ის. იმისათვის, რომ თავიდან აგვეცილებინა სატუმბო სადგურის მშენებლობა, სტალინის ქუჩა გაყოფილ იქნა 2 ნაწილად.

პროექტი ითვალისწინებს ჩამდინარე წყლების სრულ ბიოლოგიურ გაწმენდას. გეგმარდება თითოეული გამწმენდი ნაგებობა 2 მოცულობით. 2>30 მ. ძირითადი პერიოდისთვის და სეზონისთვის, გარდა თამარ მეფის ქუჩისა, სადაც ხარჯი არის მცირე აქ გამწმენდი ნაგებობა პროექტირდება 30მ³/დღ. მოცულობის.

წყლის საანგარიშო ხაჯები

თეთრიწყაროს გამგეობის მიერ მოცემული მონაცემებით ქუჩებზე მცხოვრები ძირითადი მოსახლეობა შეადგენს:

სტალინის ქუჩა - 300 კაცი ძირითადი

სეზონის დროს - 600 კაცი

$$Q^1 \text{ საშ. დღ.ღ.} = nxN^1/1000\dots$$

$$Q^2 \text{ საშ. დღ.ღ.} = nxN^2/1000-\vartheta^3/\text{დღ.ღ.}$$

სტალინის ქუჩისთვის

სადაც N^1 - ძირითადი მოსახლეობა =300

N^2 - სეზონური მოსახლეობა = 600

n - წყლის ხარჯის კომპლექსური ნორმა 1 სულ მოსახლეზე. ჩვენს შემთხვევაში მიიღეს 150 ლ თანახმად СНиП 2.04.02-84-ის

დემეტრაშვილის ქუჩა - N^1 ძირითადი 65

სეზონური - $N^2=200$

თამარ მეფის ქუჩა ძირითადი $N^1 - 104$

სეზონური $N^2=200$

მოქმედ ნორმებზე დაყრდნობით მივიღოთ, რომ ერთ სულ მოსახლეზე წყლის ხარჯვის კომპლექსური ნორმა შეადგენს 150 ლიტრს, სახლებისთვის აბაზანების გარეშე.

სტალინის ქუჩისთვის

$$Q^1 \text{ საშ. დღ.ღ.} = n \cdot N^1 / 1000 = 300 \times 150 / 10000 = 45,0 \text{ მ}^3/\text{დღ.ღ.}$$

$$Q^2 \text{ საშ. დღ.ღ.} = n \cdot N^2 / 1000 = 600 \times 150 / 1000 = 90,0 \text{ მ}^3/\text{დღ.ღ.}$$

დემიტრაშვილის ქუჩა

$$Q^1 \text{ საშ. დღ.ღ.} = n \cdot N^1 / 1000 = 65 \cdot 150 / 1000 = 9,75 \text{ მ}^3/\text{დღ.ღ.}$$

$$Q^2 \text{ საშ. დღ.ღ.} = n \cdot N^2 / 1000 = 200 \cdot 150 / 1000 = 30,0 \text{ მ}^3/\text{დღ.ღ.}$$

თამარ მეფის ქუჩა

$$Q^1 \text{ საშ. დღ.ღ.} = n \cdot N^1 / 1000 = 104 \cdot 150 = 15,6 \text{ მ}^3/\text{დღ.ღ.}$$

$$Q^2 \text{ საშ. დღ.ღ.} = n \cdot N^2 / 1000 = 200 \times 150 = 30,00 \text{ მ}^3/\text{დღ.ღ.}$$

ვინაიდან სტალინის ქუჩა გაყოფილია ორ ნაწილად და სიგრძის 2:3-ს ემსახურება გამწმენდი ნაგებობა, მოთავსებული სტალინის ქუჩის ბოლოში, როგორც ძირითადი, ასევე სეზონური ჩამდინარე წყლის ხარჯი შეადგენს სტალინის ქუჩისთვის: ძირითადი $45 \times 2/3 = 30 \text{ მ}^3$, სეზონური – $90 \times 2/3 = 60 \text{ მ}^3$

სტალინის ქუჩა + დემიტრაშვილი, რომელსაც ემსახურება გამწმენდი ნაგებობა დემიტრაშვილის ქუჩის ბოლოში, ჩამდინარე წყლის ხარჯი შეადგენს: ძირითადი: $(45 \times 1/3) + 9,75 = 24,75 \text{ მ}^3$.

$$\text{სეზონური} - (90 \times 1/3) + 30 = 60 \text{ მ}^3$$

თამარ მეფის ქუჩა

$$Q^1 \text{ საშ. დღ.ღ.} = n \cdot N^1 / 1000 = 104 \cdot 150 = 15,6 \text{ მ}^3/\text{დღ.ღ.}$$

$$Q^2 \text{ საშ. დღ.ღ.} = n \cdot N^2 / 1000 = 200 \times 150 = 30,00 \text{ მ}^3/\text{დღ.ღ.}$$

ვინაიდან თამარ მეფის ქუჩას პარალელი მიუყვება 2 ქუჩა მოსახლეობის რაოდენობით და კვლევა-ძიების დროს იყო ხალხის მოთხოვნა კანალიზაციის ქსელის დაპროექტებაზე, თამარ მეფის ქუჩაზე გამწმენდი ნაგებობისთვის წინასწარ გავითვალისწინეთ 2-მაგი სიმძლავრის ტერიტორიის გამოყოფა და სამშენებლო კონსტრუქციების მოწყობა ტექნიკური დანადგარების შემდგომი მონტაჟისთვის.

ხვედრითი ხარჯი განისაზღვრება ფორმულით

$$\text{q ხვედრითი} = n \times p / 86400 \text{ ლ/წ 1 გრძ მ.}$$

სადაც n წყლის ხარჯის კომპლექსური ნორმა ერთ სულ მოსახლეზე p – მოსახლეობის სიმჭიდროვე ერთ გრ. მეტრზე. კანალიზაციის კოლუმბორების სიგრძე არის 3493 მეტრი.

კოლუმბორები ემსახურება 3 ქუჩას.

გამომდინარე ზემოთქმულიდან მოსახლეობის სიმჭიდროვე ერთ გრძივ მეტრზე ძირითადი მოსახლეობისათვის ტოლი იქნება:

დასვენების სეზონზე - 1000 / 3494 = 0.28 კაცს

$$q^1 \text{ ხვედრით} = 150 \times 0,134/86400 = 0,000\ 233 \text{ ლიტრი ერთ. გრძ. მეტრზე}$$

$$q^2 \text{ ხვედრით} = 150 \times 0,28/86400 = 0,000486 \text{ ლიტრი ერთ. გრძ. მეტრზე}$$

საანგარიშო უბნების სიგრძეებია სტალინის ქუჩის ნაწილი – 1139 მ.

სტალინის ქუჩა და დემეტრაშვილის ქუჩა – 1221 მ.

თამარ მეფის ქუჩა -1133 მ.

ჩამდინარე წყლის ხარჯი სტალინის ქუჩაზე შეადგენს:

სტალინის ქუჩაზე ძირითადი მოსახლეობისათვის

$$q^1 = 0,00023 \cdot 1139 = 0,26 \text{ ლ/წ}$$

$$\text{სეზონური მოსახლეობისათვის } q^2 = 0,000\ 486 \cdot 1139 = 0,553 \text{ ლ/წ}$$

სტალინის და დემეტრაძის ქუჩებისათვის

$$\text{ძირითადი} - q^1 = 0,00023 \times 1221 = 0,28 \text{ ლ/წ}$$

$$\text{სეზონური} - q^2 = 0,000\ 486 \cdot 1221 = 0,593 \text{ ლ/წ}$$

$$\text{თამარ მეფის ქუჩა ძირითადი} - q^1 = 0,00023 \times 1133 = 0,26 \text{ ლ/წ}$$

$$\text{სეზონური} - q^2 = 0,000486 \times 1135 = 0,551 \text{ ლ/წ}$$

მოყვანილი ხარჯების ანალიზი გვიჩვენებს, რომ კოლექტორების დიამეტრი უნდა შერჩეულ იქნას ხარჯების მიხედვით, თანახმად СНиП 2.04.03 85-ის პარაგრაფი 2.33-ის საფუძველზე, რომელიც მიგვითოთებს, რომ ქუჩის კანალიზაციის კოლექტორის დიამეტრი არ უნდა იყოს 200 მმ-ზე ნაკლები.

გამომდინარე ზემოთქმულიდან, ჩვენ შემთხვევაში ყველა კოლექტორის დიამეტრი აიღება კონსტრუქციულად და მიიღება $D = 200$ მმ-ის ტოლი.

მოცემული დღედამური ხარჯების მიხედვით ვირჩევთ გამწმენდ ნაგებობებს ბიოტელის სისტემის ნითალ 2×30 სრულ ბიოლოგიურ გამწმენდაზე, რომელიც საშუალებას გვაძლევს ვამჟალო ისინი სეზონურად და ძირითად მოსახლეობაზე. მაგ. ზამთრის პერიოდში გამწმენდის ერთი განყოფილება გამოთავს იქნება და ჩაირთება სეზონის დაწყების დროს. იოტალის მუშაობის პრინციპი მდგრადი შემდეგი შემთხვევის დაწყების დროს:

ტექნოლოგიური ნაწილი

სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო კანალიზაციის გამწმენდი ნაგებობა გათვლილი არის $2 \times 30 \text{ მ}^3/\text{დღე}$. გამწმენდი ნაგებობისთვის შერჩეულია „BIOTAL“-ის გამწმენდი ნაგებობის ტექნოლოგია, რომელიც ხასიათდება მაღალი გამწმენდის ხარისხით, რაც ჩანს ქვემოთ მოცემული ცხრილიდან.

გამწმენდი ნაგებობა დამუშავებულია 2 ბლოკისაგან, თითოეული 30 მ³/დღ.დ. ასევე თამარმეფის ქუჩისათვის შერჩეულია 1 ბლოკი 30 მ³/დღ.დ წარმადობით.

სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო წყლების მდგომარეობა გაწმენდამდე და გაწმენდის შემდეგ

სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო წყლების მდგომარეობა გაწმენდამდე	„BIOTAL“-ით გაწმენდის შემდეგ	„BIOTAL“-ის ბიოფილტრით გაწმენდის შემდეგ
ჟ.ბ.პ 390მგ/ლ	5-7	2,5-5
ჟ.ქ.მ 480მგ/ლ	80	---
NH ₄ 20მგ/ლ	---	---
შეტივნარებული ნაწილაკები 220მგ/ლ	15	3,5
კოლი ინდექსი > 100 000	<1000	---

„BIOTAL“-ის დანადგარი მოიცავს: მიმღებ-გამანაწილებელ კამერას თრმერივი ჰაერის მიწოდებით; ცხაურს, რომელიც უზრუნველყოფს მსხვილი მინარევების მოცილებას; სამსაფეხურიან რეაქტორს (SBR); ჰაერით ცირკულირებად ბიოლოგიურ ფილტრს, რომელშიც ჩატვირთულია უჯრედოვანი პლასტიკური მასა და რომელიც მუშაობს სალექართან (БФ-Т0) ერთად; საკონტაქტო რეზერვუარს და ლამის რეზერვუარს - აერობულ სტაბილიზატორს აქტიური ლამისთვის და ლამის გამოსაშრობს.

გამწმენდი სისტემა მუშაობს პრინციპით - განაცალკევე და უბრძანე -ბიოლოგიური გაწმენდა ხორციელდება მაღალ დონეზე 7 ერთმანეთის მიყოლებული აეროტენკების საშუალებით. ასეთ შემთხვევაში, ყოველი აეროტენკი მუშაობს ეფექტურად გარკვეული მიკროორგანიზმებით და მათ შორის არ ხდება კონკურენცია, რადგან მიკროორგანიზმების თითოეული ჯგუფი ეფექტურად მუშაობს თავიანთი გაჭუჭყიანებული სითხის კონცენტრაციის ფარგლებში და ჩამდინარე წყლები მუშავდება საფეხურებრივად.

გამწმენდი ნაგებობა მიმღები-გამანაწილებელი-დენიტიკატორის (მგ-დ) და I რეაქტორის, II რეაქტორის და III რეაქტორის ბიოფილტრს (БФ-Т0) შორის ტექნოლოგიური პროცესი, ავტომატურად წყლება პროგრამის მიხედვით რათა მივიღოთ გამწმენდი ნაგებობის კარგი ხარისხი. ამ დანადგარებს შორის რომ მივიღოთ კარგი პიდრავლიკური კავშირი დანადგარი ტუმბოების საშუალებით არებულირებს ყოველივეს. მაგალითად (მგ-დ)-დან SBR-1-მდე მიმწოდებელი ტუმბოთი, SBR-1-დან SBR-2-მდე პიდრავლიკური გადაღვრით. SBR-2-დან SBR-3-მდე ერლიიფტით ხოლო SBR-3-დან (БФ-Т0)-მდე სიფონური ერლიიფტით, ხოლო ნფ-თ0-დან კონტაქტურ რეზერვუარამდე (KR) პიდრავლიკური გადაღვრით. გასაწმენდი სითხის დამუშავება ხდება საფეხურებრივად და ის გადაეცემა ზონიდან-ზონაში ამიტომ გაწმენდა ხდება ეტაპობრივად 6-8 ფაზაში ერთი პროგრამის ჩარჩოში და გამწმენდ ნაგებობას აქვს 6 ასეთი პროგრამა, ეკონომიურ რეჟიმში მუშაობისას (როცა ჩამდინარე წყლების რაოდენობა მცირეა) გასაწმენდი ფაზების რაოდენობა იცვლება, გაწმენდილი სითხე და ზედმეტი აქტიური ლამი არ გაედინება გამწმენდი ნაგებობიდან.

„BIOTAL“ სისტემას აქვს სამი სალამე სისტემა „ПК-Д“, 3 საფეხურიანი რეაქტორი SBR და ნფ-თ სადაც ხდება 4 კონტურიანი რეცირკულაცია აქტიურ ლამის. მაგალითად SBR-2-დან SBR-1-ში, SBR-3-დან მგ-დ, SBR-3-დან SBR-1-ში ნფ-თ-დან და KR-დან მიმდებ კამერაში.

ტექნოლოგიის ასეთი მოწყობის შედეგად შეიძლება შევინარჩუნოთ ლამის სამმაგი სისტემა, რადგან ჩამდინარე სითხის ნარევის გადატუმბვა, წმენდის პერიოდში მგ-დ-დან SBR-1-ში და SBR-3-დან ნფ-თ-ში და ა.შ. ხდება როცა წმენდის ციკლი დასრულებულია.

როგორც „BIOTAL“-ის ტექნოლოგიით ჩანს გამჭვენდ ნაგებობაში საყოფაცხოვრებო სამეურნეო წყლები განიცდიან სრულ გაწმენდას შემდეგი მიმართულებით:

1. ჩამდინარე წყლების წინასწარი დამუშავება ხდება მიმდები გამანაწილებელი დენიციკაციის (ПК-Д) კამერაში.
2. ჩამდინარე წყლები, მოღინებული ციკლში მუშავდება SBR-1-ში და SBR-2-ში.
3. SBR-3-ში მუშავდება ჩამდინარე წყლები, რომლებიც წინა 2 ციკლის დროს ჩაედინება გამჭვენდ ნაგებობაში
4. ბიოლოგიურ ფილტრში - წვრილშროვან სალექარში მიეწოდება ჩამდინარე წყლები, რომელთა წმენდა ხდებოდა 3 ციკლის გავლის შემდეგ.
5. საკონტაქტო რეზერვუარში ჩამდინარე წყლები მუშავდება 4 ციკლის გავლის შემდეგ.

„BIOTAL“-ის გამჭვენდი ნაგებობა არ მოითხოვს ყოველდღიურ მომსახურებას, ის მუშაობს ავტომატურად. მაგრამ საჭიროა დანადგარების მდგომარეობის შემოწმება თვეში ერთხელ მაინც. ამ დროს მოწმდება:

1. მიმდები კამერის მდგომარეობა ხომ არ არის დიდი მინარევებით სავსე.
2. აერაციის ფაზაში მუშაობისას აღებულ იქნას ლამის სინჯი მინის ჭურჭლით სააერაციო ზონიდან, დაყოვნდეს დასალექად 15 წუთის განმავლობაში და თუ ამ დროის განმავლობაში დალექილი აქტიური ლამის რაოდენობა არის 25%-ზე მეტი ძირითად მოცულობასთან შედარებით, მაშინ უნდა მოხდეს აქტიური ლამის გადატვირთვის რეცულირება.
3. სამ თვეში ერთხელ მოხდეს კომპრესორების გაწმენდა.